

Проект „Пътят на художника”
(Съфинансиран от Европейския съюз чрез програмата за Трансгранично
сътрудничество ИНТЕРРЕГ-ИПП България-Турция 2014-2020)

Пътят към културния туризъм

доц. д-р Соня Алексиева

10 ноември 2017 г.



- България привлича все повече туристи като целогодишна дестинация:
 - с богатото си културно наследство
 - с уникални обекти в списъка на ЮНЕСКО
 - с над 250 музея
 - с оригинален културен годишен календар
 - с над 300 фестивала и атракции
 - с богати фолклорни традиции и национална кухня
 - със запазена и чиста природа и др.



- Страната се отличава на международния туристически пазар с:
 - добро качество на туристическия продукт
 - привлекателно съотношение качество–цена
 - разнообразни видове туризъм през четирите сезона на годината
 - модерна и реновирана хотелска база
 - безопасност и сигурност за туристите.





КТ

- Близко 60% от туристите в световен мащаб избират културата/културното наследство мотив за своите пътувания
- КТ ще бъде водещ през 2020 г. според прогнозите на Световната организация по туризъм
- Около 40% от българите са пътували в чужбина с цел културен туризъм
- Около 30 % от пътувалите в България за избрали КТ.



С какво привлича туристите КТ?



С какво привлича туристите КТ?

- България – земя на седем цивилизации е на трето място по брой и разнообразие на културно-исторически паметници в Европа (след Италия и Гърция)
- Като наследник на богато културно наследство, страната е включена в списъка на ЮНЕСКО с уникални културни и природни обекти на материалното и нематериално наследство.





Сред тях са:

- *Рилският манастир*, един от символите на България, основан през X в. – сред най-посещаваните туристически обекти;
- *Мадарският конник* – уникален скален релеф на над 1000 години, с образ на конник с копие, ранен лъв и ловно куче;
- *Боянската църква* - в полите на Витоша, уникален храм от края на X в. и началото на IX в.





Рилски манастир

- *Ивановските скални църкви* – манастирски комплекс близо до град Русе: със световноизвестни стенописи, основан в началото на XIII в.
- *Казанлъшката гробница* в град Казанлък – от IV – III в. пр. Хр., със забележителни стенописи от ранноелинистичната епоха
- *Свещарската гробница* до град Исперих - на тракийски владетел, построена през III в. пр. Хр.: с уникална архитектура и украса.





Казанлъшката гробница



- *Старият град Несебър* – археологически резерват, разположен на полуостров: основан преди 3 200 години, един от най-древните градове на Европа;
- *Национален парк “Пирин”* – с уникално биоразнообразие, два резервата, с най-старото дърво в България - Байкушевата мура на над 1300 години;
- *Резерватът “Сребърна”* – известен с биоразнообразието си, точно на пътя на прелетните птици от Европа към Африка (Via Pontica)



Вписването на страната в списъка на нематериалното културно наследство на човечеството на ЮНЕСКО, включва:

- *Бистришките баби* – група за изпълнения на архаичен фолклор: песни, характерни с архаична полифония, танци и обичаи от Шоплука;
- *Нестинарството* - един от най-старите български обичаи: уникален ритуален танц с боси крака върху жарава, изпълняван от определени общности, чиито покровители са Св. св. Константин и Елена.





- България привлича с превърнали се в клишета за нас, но в магнити за туристи от цял свят :
 - най-старото злато в света
 - Розовата долина и уникалния състав на българското розово масло
 - прочутото кисело мляко - извор на здраве и дълголетие
 - фолклор, атракции, символи (нестинари, кукери, мартеници...)
 - фестивали и съвременни културни събития





- Културният туризъм и неговите подвидове са привлекателните за туристите, защото съчетават:
 - посещения на културно-исторически обекти
 - интересни обиколни турове из страната
 - участие във фестивали и културни събития
 - посещения на музеи, галерии и атракции
 - запознаване с местния бит и обичаи, с българската национална кухня





Културният туризъм предлага участие в стотици известни български празници и събития, сред които:

- Международният фестивал на маскарадните игри „Сурва” (Перник – м. януари);
- Празникът Трифон Зарезан (м. февруари);
- Международната изложба за лозарство и винарство. Фестивал на виното (Пловдив – м. март);
- Празникът на розата (Казанлък – м. май-юни) вече с над 110-годишна история;





КТ

- Международният балетен конкурс (Варна – м. юни)
- Националният събор на народното творчество (Копревщица – м. август, през пет години);
- Международният фолклорен фестивал – Велико Търново (м. август);
- Фестивалът на народната носия (с. Жеравна – м. август);
- Международният фестивал на пясъчните фигури (Бургас – м. август) и др.





ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА

ОФИЦИАЛНО ОТКРИВАНЕ НА РЕСТАВРИРАНИЯ ФОРУМЕН КОМПЛЕКС НА АВГУСТА ТРАЯНА

„МАГИЯ ПОД ЗВЕЗДИТЕ“ КОНЦЕРТ-СПЕКТАКЪЛ

Постановка: проф. Боньо Лунгов, Режисура: Константин Каракостов

С УЧАСТИЕТО НА: ДЪРЖАВЕН КУКЛЕН ТЕАТЪР - СТАРА ЗАГОРА,
ДЪРЖАВНА ОПЕРА - СТАРА ЗАГОРА, ОБЩИНСКИ ФОЛКЛОРЕН
АНСАМБЪЛ „ЗАГОРЕ“,
ФОЛКЛОРЕН АНСАМБЪЛ „НАШЕНЦИ“, ДЕТСКИ ФОЛКЛОРЕН
АНСАМБЪЛ „ТРАЯНЦИ“,
ОБЩИНСКИ ДУХОВ ОРКЕСТЪР И
СТУДЕНТИ ОТ КЛАСА
НА ПРОФ. БОНЬО ЛУНГОВ,
НАТФИЗ - СОФИЯ



30 май 2014 г.
21.00 часа

АНТИЧЕН ФОРУМЕН
КОМПЛЕКС

СЦЕНА НА ВЕКОВЕТЕ

50
ГОДИНИ
ГОДИНИ
СТЪР



ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ
„ИСКРА“ КАЗАНЛАК



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

ИЗЛОЖБА

Нещо от Бога и нещо човешко



26.02 - 05.06.2015 г. в изложбената зала на ЛЕК "Етър"

- Богатото културно наследство на страната и нейното съвременно изкуство може да се видят в българските манастири, музеи, галерии, театри;
- Българските занаяти, старинна архитектура, фолклор и традиции могат да се наблюдават в известните етнографски и музейни комплекси и занаятчийски улици в:
АЕК “Етъра”, “Стария Добрич”, “Самоводската чаршия”, АЕК “Златоград”, в градовете Пловдив, Трявна, Несебър, Габрово, Троян, Смолян и др.;
- Българската национална кухня и местните кулинарни специалитети могат да се опитат на кулинарни фестивали, регионални празници и в тематичните ресторанти.





АБОНАМЕНТНА КАРТА
50 години
1965-2015

Цена на абонаментни карти:
учащи и пенси
възрастни
семейни

6 лв.
12 лв.
24 лв.

Абонаментната карта е лична и важи срещу представяне на документ за самоличност.



Конкурентоспособността на КТ изисква отговор на въпросите:

- как се съхранява, поддържа и интерпретира културно-историческото наследство?
- как се популяризират експозициите, събитията и образователните програми в музеите и галериите?
- как се работи с държавните институции, общините, бизнеса, NGO?
- как се рекламират днес локалното наследство, историята и културата на региона (вкл. в интернет пространството)?





Как се надгражда качеството и конкурентоспособността на КТ чрез неговите подвидове като винения туризъм?

- Великолепните тракийски съкровища свидетелстват за древнотракийските ритуали с вино, за традициите в производството и консумацията му;
- Българското вино е с отлични вкусови качества – резултат на хилядолетна традиция в лозарството и винарството и на специфичните климатични и географски характеристики на страната;
- Имиджът на КТ и рекламата на винените турове могат да използват прочутите български вина (Мавруд, Гъмза и др.).





Тракийски ритони (съдове за вино)



- Виненият туризъм има изключителен потенциал при комбинирането му с природните, историческите, фолклорните и кулинарните традиции
- Все повече известни и нови винарски изби предлагат на чуждестранните туристи винени турове, дегустации и специални събития
- В Музея на виното в град Плевен – с най-голямата експозиция на стари вина у нас (от 30 до 90-годишни), могат да се дегустират и закупят над 6000 вида вина от всички региони в България
- Кулинарната карта на България е с разнообразна национална и регионални кухни





Празникът Трифон Зарезан - с. Брестовица до Пловдив

- Конкурентоспособността на КТ се допълва от многобройните вътрешни турове на страната като самостоятелна дестинация, но и от участието в различни съвместни балкански маршрути
- Реализират се проекти като „Пътят на римските императори” (България, Сърбия, Хърватия и Румъния);
- Приключи проектът „Супер Балкани”- бранд за развитие на туризма в трансграничния регион с 15 дестинации: „Пътят на киселото мляко”, „Силата на виното”, „Езикът на килимите”, „Сто рецепти на бавен огън” и др.;
- Туроператори предлагат маршрут: София-Белград-Сараево-Мостар-Дубровник-Котор-Тирана-Круя–Охрид–София или комбинирания за три страни: в Западна България, Македония и Северна Гърция (София-Крива паланка-Скопие, Охридското езеро-Солун-Кавала –Тасос-Банско-Рилски манастир)





Конкурентният туристически продукт на балканския КТ е от ключово значение за:

- създаване на устойчиво развитие и подобряване на местните икономики
- богатото културно наследство като съществен елемент от регионалното и световно културно многообразие - с важен принос за европейската и регионална идентичност
- опазването, представянето и интерпретирането на нематериалното и материално културно наследство, което насърчава взаимното опознаване на Балканите





photo.com
alex

- Развитието и бъдещето на КТ се оценяват от експертите, потребителите и самите изпълнители, които са във фокуса на общественото внимание в рамките на най-големите професионални форуми:
 - ЕМІТТ – Турция (м. януари) - Истанбул
 - МТБ “Ваканция/СПА ЕКСПО” (м. февруари) – София
 - МТИ “Културен туризъм” – В. Търново (м. април)
 - 10-те национални и регионални туристически изложения във Варна, Бургас, Русе, Пловдив, Смолян и др.



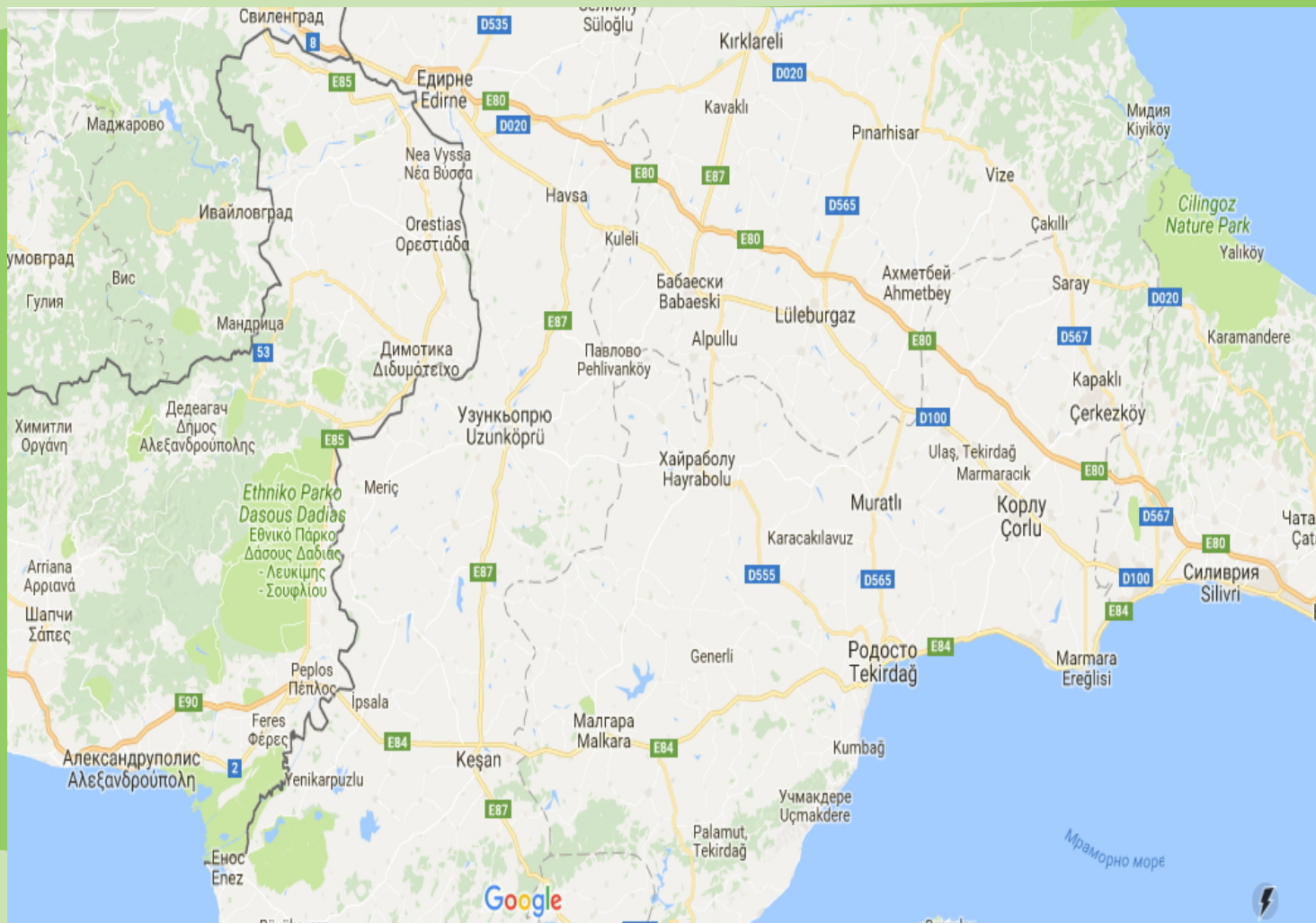


Проект „Пътят на художника”




- Проектът „Пътят на художника” е съфинансиран от Европейския съюз чрез програмата за Трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ-ИПП България-Турция 2014-2020.
- Изпълнява в партньорство между Сдружение „Гражданска инициатива за обществено развитие и интеграция” (Република България) и Кметство Чамлъджа (Република Турция).





- Основната цел на проекта е популяризиране и промотиране на трансграничното културно, историческо и природно наследство в районите на Ивайловград и Чамлъджа и насърчаване на устойчивото развитие на туризма.
- Във фокуса на проекта е развитието на културния туризъм в двата региона и превръщането им в привлекателна туристическа дестинация, както за традиционния турист, така и за туристите с интерес към културния туризъм.



Interreg - IPA CBC 
Bulgaria - Turkey

PARTNERSHIP



Дискусионен форум „Туризм без граници“

Гр. Ивайловград

17.06.2017 г.

Водещ партньор: Сдружение „Гражданска инициатива за обществено развитие и интеграция“,
Ивайловград, Република България

Партньор: Кметство на село Чамлъджа, Кешан, Република Турция



- На 17 и 18 юни 2017 г. в гр. Ивайловград в читалище “Пробуда” се проведе дискуссионен форум „Туризм без граници” по проект „Пътят на художника”.
- Във форума взеха участие представители на местната власт, туристически агенции, НПО, културни институции, местния бизнес и жители и гости на общината.
- През първия ден на форума **г-н Николай Кайряков** от Туристическия информационен център в Ивайловград представи основните забележителности в района на общината.





interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey
PARTNERSHIP



The path of the artist
Пътят на художника
Kesamın yolu

Lead partner:
Association Civil Initiative for Social Development and Integration, Isvayovgrad,
Republic of Bulgaria

Partner:
Governance of Village of Camlica, Kesan, Republic of Turkey
Project № CB005.1.23.103 The path of the artist is co-funding by European
Union through the Interreg IPA CBC Bulgaria-Turkey Programme 2014-2020



- Пред участниците във форума:
 - **проф. дин Христо Матанов** разказа за основаването на Ивайловград и околни населени места, за населението на Южните Родопи и за историческата взаимосвързаност на районите
 - **доц. д-р Соня Алексиева** представи тенденциите в развитието на културния туризъм и възможностите за развитие на културен туризъм в района на община Ивайловград





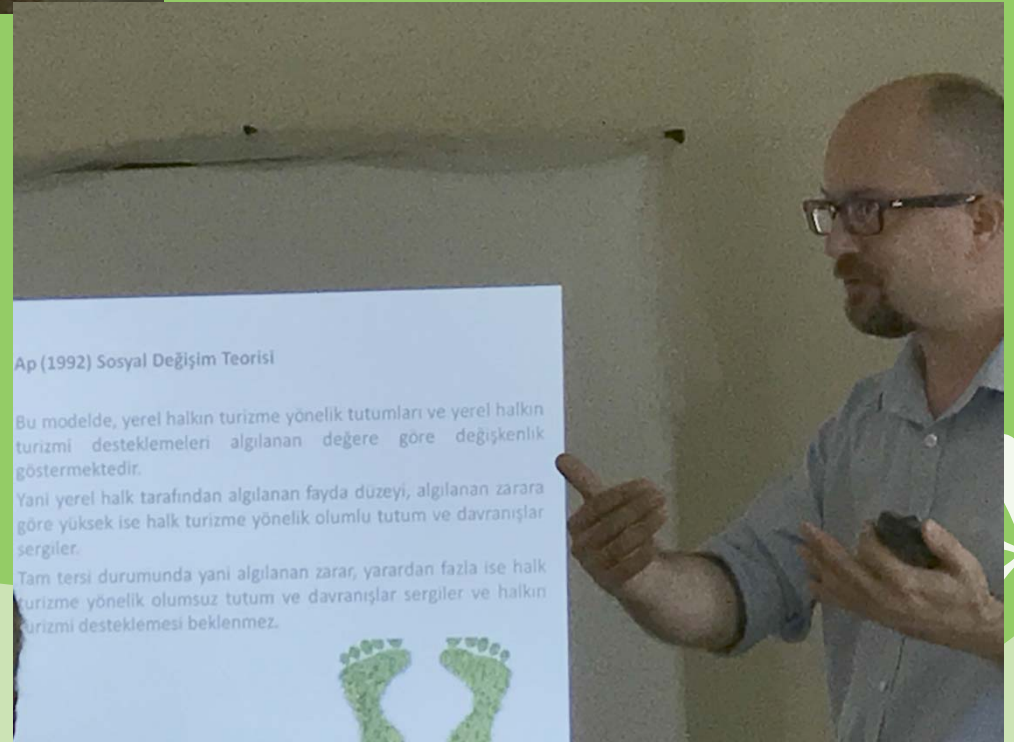


- Във втория ден на форума:
 - проф. д-р. Емел Гьоненч Гюлер (**Emel Gönenc GÜLER**) представи тенденциите в развитието на културния и алтернативен туризъм
 - д-р Бахадър Сезер (**Bahadır SEZER**) представи информация за възможностите за развитие на селския туризъм
 - д-р Али Чакър (**Ali ÇAKIR**) представи кулинарния туризъм и характерните и специфични храни и напитки за районите.









- По време на форума гостите посетиха село Долно Луково и разгледаха църквата „Св. Св. Константин и Елена” (1806 г.)
- В село Мандрица имаха възможност да разгледат запазена бубарска къща
- По-късно участниците във форума разгледаха уникалната антична „Вила Армира” от I век сл. Хр. - един от най-ранните и най-точно датирани вилни комплекси от римската епоха, проучени в България





- От запазените 9-метрови мраморни стени на крепостта „Лютица”, участниците във форума отправиха поглед към три държави – България, Турция и Гърция
- Прекосиха река Атеренска (Армира) по запазения средновековен мост над нея
- Наблюдаваха и заснеха уникални природни пейзажи, различни растителни и животински видове в район на сравнително богата флора и фауна, характеризиращ се със силно Средиземноморско климатично влияние



- Запознаха се с добре развитата мрежа от места за настаняване в града;
- Дискутираха значението на събитията от богатия културен календар на града и района
- Имаха възможност да опитат традиционни за района на община Ивайловград храни и напитки
- Откриха историята и развитието на винопроизводството, с уникалния тероар на местните села по пътя на виното и сиренето







- През краткото време на форума участниците видяха:
 - богата история и култура
 - възможности за културен и еко туризъм
 - календар на традиционни събития
 - красива природа
 - снимаха орхидеи и нарове
 - откриха нови приятели...















- В периода от 18 до 24 август 2017г. в районите на община Ивайловград, България и село Чамлъджа, Турция се проведе фотографски пленер по проект „Пътят на художника” (финансиран по програмата за ТГС ИНТЕРРЕГ-ИПП България-Турция 2014-2020);
- По време на пленера фотографите и художниците разгледаха и снимаха природни и културно-исторически забележителности в районите на Ивайловград и Чамлъджа.





- В района на Ивайловград бяха разгледани Тракийски долмени, антична вила Армира, крепостта Лютица, Атеренски мост, могилата край село Свирачи, църквата „Св. Св. Константин и Елена“ в село Долно Луково, лозови масиви край село Свирачи и др.
- По време на обиколката в района на Ивайловград беше посетен фолклорния събор „Слънце грее, Гугука пее“ в село Гугутка.





- По време на обиколката в Турция бяха посетени село Чамлъджа, Етнографския музей в селото, крепостта Енез, езерото Гала, руини от римски крепости, оризови полета и красивия залив Сарос.
- В село Чамлъджа беше направено представяне на проекта и на дейностите по проекта пред местната общност и медиите.
- В свободен формат и в двете общности бяха обсъдени предстоящите инициативи и събития в рамките на проекта през есента на 2017 г.



- Събитието получи широк отзвук в пресата в Турция, като беше отразено от 21 турски медии, вкл. в националните медии Hurriyet и Milliyet
- Събитието даде възможност за събиране на богат фото и видео материал от дискуссионните формати и обиколките, както и последващото им документиране и архивиране като творчески и доказателствен материал за различните етапи по реализацията на проекта





- Проведеният фотографски пленер е част от дейностите за популяризиране на туристическите ресурси от районите на Ивайловград и Чамлъджа.
- С избраните фотографии от пленера, както и творбите, които ще бъдат създадени по време на художническия пленер през есента, ще бъдат организирани изложби в градовете: Одрин, Истанбул, Хасково и София.





Кои са следващите стъпки в КТ?



- Да продължаваме да показваме и да разказваме за красивите райони на Ивайловград и Чамлъджа
- Да превърнем легендите и фактите в приказки, които привличат туристите
- Да направим кратки, но интересни маршрути за историята, природата и културата на районите



- Да подготвим хора, които да представят характерни и специфични храни и напитки за районите
- Да обсъдим всички идеи най-напред с общините и хората, които биха ни подкрепили
- Да привлечем партньорство представители на производителите, търговците и туризма



- Да поканим доброволци сред учениците и младите хора
- Да осъществим работни контакти с един български и с един турски университет, с които да присъединим и студенти към доброволците и обменяме лекции, добри практики и опит
- Да намерим спонсори за създаване и поддържане на сайтове, които ще представят районите.



- Да присъстваме активно в социалните мрежи с ключови думи (Армира, вино, Сарос, орхидеи, Лютица, Енез, нар, Гугутка, сусам...)
- Да популяризираме културния туризъм и чрез фестивалите, местните празници, специфичните храни и напитки
- Да подготвим малък пътеводител с карта, който представя и двата района с тяхната кратка история и култура.



- Да направим първоначално по-малки тиражи на карти, пощенски картички и рекламни материали с копия на оригиналните творби от пленера
- Да направим игра/викторина за туристите в сайта, която да популяризираме чрез социалните мрежи с имената на Ивайловград и Чамлъджа
- Да участваме с малък, но общ щанд на борсите в Истанбул, София и Велико Търново



- Да представим, когато сме готови - всички тези идеи и активности пред:
 - двете общини
 - партньорите от туризма
 - партньорите от бизнеса
 - местната общност
 - медиите

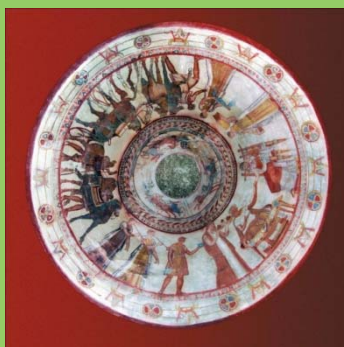


Продължаваме ли напред?



Благодаря за вниманието!

pr@pr-bg.eu



© Снимки: Соня Алексиева
и личен архив

